

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد.

۲۰۲۰/۱۲/۲۹

محمد انور اڅر

د دوکتور م، عثمان تره کي په خواب کي (لومړی برخه)

بناغلیه تره کیه!

سره له دې چې زه وخت نه لرم خو بیا هم په (۲۴) ساعتونو کې می نیم ساعت یا یو ساعت ستا سره د مناظري له پاره وقف کړی دی، په دې هیله چې په پای کې گران لوستونکي قضاوت وکړي. له هر څه لومړی په دې پوه شه چې زه د ولسمشر غني په حکومت کې هېڅ ډول دنده او مسؤلیت نه لرم، د حکومت بنو ته بڼه وایم او بدو ته یې بد، همدا دریځ می د طالبانو پر وړاندې هم دی. را به شو اصل موضوع ته:

جناب دوکتور! هېڅوک په خپل کار کې سل په سلو کې پوره نه دی هر سړی تر یوې کچې کمښت لري او سهوه کوي خو ستاسو مورنۍ ژبه چې پښتو ده او د پښتنو پیاوړي قوم تره کي ته منسوب یې، له بده مرغه چې په پښتو ژبه د یو پښتون په شان خبرې نه شي کولی، له دې بده دا چې څه ډول چې پښتو شفاهي وایې هماغه شان یې لیکي هم او ورسره املايي غلطی هم لري، داسې لغتونه لیکي چې د نړۍ په قاموسونو کې نه موندل کېږي، ستاسو د کنځلو سپکو سپورو په څلورو کرښو کې چې زما په پټه مو لیکلي دي، اتلس ځایه املايي غلطی لیدل کېږي چې ستاسو په خدمت کې یې په گوته کوم: ۱

– کوزارونه. سم یې داسې لیکل کېږي [کوزارونه] ۲- چه [چې]، ۳- توکي [توکي] ۴- گته [گته] ۵- ... جاسوسانو عادت دي [دی]، ۶- ندی [نه دي] ۷- چه [چې]، ۸- بڼه [بڼه]، ۹- چه [چې]، ۱۰- دلو [دلو]، ۱۱- که پیسې تر لاسه شو [شوي]، ۱۲- نیمایي [نیمایي]، ۱۳- دغه بڼه خبر له دی [دی]، ۱۴- چه [چې]، ۱۵- زیات [زیاتي]، ۱۶- وجهي [وجه]، ۱۷- اودسه [اودس]، ۱۸- ماتي [مات].

د یادولو وړ ده چې زموږ گرانه خور پلوشه راستگار (چې تاسو توهین هم ورته کړی دی) مورنۍ ژبه یې پښتو هم نه ده ستا له ماتي گوډې پښتو څخه یې ډېره بڼه پښتو لیکلي ده زه کور ودانی ورته وایم. په تېر بحث کې ما له تاسو داسې پوښتنه کړي وه: بناغلی دوکتور! په ډېرې بڼې سره، ستاسو په اړه مې له یوې باوري سرچینې څخه مالومات تر لاسه کړي دي چې تاسو دوکتور صاحب د پنجاب د ای، اس، ای افغان دښمني ادارې څخه (۱۰۰،۰۰۰) ډالر، د ناپاکستان د گټو د خوندي ساتلو او د افغانستان د وړاندو په موخه تر لاسه کړي دي، آیا دا خیره سمه ده؟ ستاسو د خواب په تمه.

تاسو بناغلي په خواب کې ويلي وو: «پیسې د کابل بانک د چینل څخه رالیرل شوي او د غلو او مافیا لاسونو ته لویدلي. د هغې د رارسیدو په صورت کې هرو مرو د آخړ صاحب ونده خوندي ساتل کېږي. بیغمه اوسې.» ورپسې مو وویل: «ما ندی [دي] ويلي چه [چې] پیسې تر لاسه شوي. د طنز په بڼه [بڼه] دومره مې ويلي و [وو] چه [چې] پیسې په لاره کې غلو او مافیایي دلو [دلو] جیبونو ته لویدلي.»

بناغلی تره کیه! تاسو اقرار کړی دی چې د ای، اس، ای، له خوا تاسو ته د کابل بانک له لارې پیسې لېږل شوي دي، یوازي همدا خبره تاسو د خپل ځان له پاره سند کړه، ته که اوس هر څه ووايي، د منلو نه ده، تا په خپله خوله په خپل ځان باندې شهادت وکړ، ته خپلې خولې خورلې یې لکه چې وایي: (خپله خوله کلا ده هم بلا). تاسو چې په افغان جرمن آنلاين پورتال (چې زموږ د ټولو گډ فرهنگي، علمي او ښوونیز مرکز دی) بې له دې چې اسناد وړاندې کړي د خیانت او بدو تورو لگوي اوس روښانه شوه چې تاسو خیانت کړی دی که د افغان جرمن آنلاين پورتال بناغلو مسؤلینو.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 2

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پټه له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په خیر و لولئ

– بناغلی دوکتور! تاسو چې اتیاوو کالو ته نږدې یاست چې طبعاً به لویه کورنۍ، لویه، زامن، لمسي، خپلوان، دوستان او ملگري هم لری، آیا له خپلې کورنۍ او نورو سره دا ډول بی ادبه او بداخلاقه خبرې کوی چې ما ته مو کړي دي؟ پرته له دې چې زه تاسو ته کومه سپکه خبره وکړم: «چه د زیات خوشالی له وجهې نه اودسه مو ماتې نشي.» (د دوکتور صاحب موخه دا ده: چې د زیاتې خوشالی له وجهه مو اودس مات نه شي) بناغلی تره کیه! ستاسو د اخلاقي کمښت له امله، د هغې تاریخي کتیبې متن ریاد شو چې علامه عبدالحی حبیبی په خپل کتاب (تاریخ مختصر افغانستان) کې ورڅخه یادونه کړي ده او لیکي:

زموږ د گران هیواد د تخار ولایت د (مه بانو) په زاړه ښار چې اوس د (آی خانم) په نوم یادېږي او د باختري یونانیانو پر مدنیت پورې اړه لري، په یوه کتیبه باندې داسې لارښوونې لیکل شوي دي: «په ورکتوب کې ښه تربیه واخله، په ځوانۍ کې خپل خواهشات اداره کړه، په پاڅه عمر کې نیکي وکړه، په سپینږیریتوب کې ښه ناصح اوسه، نو یوه شه چې د ژوند په وروستیو ورځو کې به بی له کوم ارمان څخه وفات شي.»

۵- تاسو بناغلی فرمایلي دي: «فکر کوم تاسو سره د بحث ادامه د سیاسی اخلاق [سیاسي اخلاقو] د موازینو د تیري په معنا ده.» تاسو سیاسی اخلاق څه ډول تعریفوی، دا ستاسو سیاسی اخلاق دي چې زه ستاسو پر وړاندې با ادبه غږېږم او ته کنځلې کوي؟ دا ستاسو سیاسی اخلاق دي چې بی له کوم سنده پر افغان جرمن دروند پورتل (چې یو وطنپال او د هېواد گټو ته ژمن پورتل دی) پر درنو مسؤلینو باندې د خیانت تورونه لگوي؟ داسې ښکاري چې د فاني شېخ مرحلې ته رسیدلی یاست، ستاسو په شان خلکو په هکله قرآن کریم څه ښه فرمایلي دي:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِن كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِّنَ الْبَعْثِ فَإِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِّن تَرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُّخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِّنُبَيِّنَ لَكُمْ ۚ وَتَوَرَّ فِي الْأَرْحَامِ مَا نَشَاءُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ طِفْلاً ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ۚ وَمِنْكُمْ مَّن يَتَّقَىٰ وَيُؤْتِي مِّن يُّرْدُ إِلَىٰ أَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِن بَعْدِ عِلْمٍ شَيْئًا﴾

ترجمه: «ای مردم! اگر در رستاخیز شک دارید، (به این نکته توجه کنید که:) ما شما را از خاک آفریدیم، سپس از نطفه، و بعد از خون بسته شده، سپس از «مضغه» [= چیزی شبیه گوشت جویده شده]، که بعضی دارای شکل و خلقت است و بعضی بدون شکل؛ تا برای شما روشن سازیم (که بر هر چیز قادریم!) و جنین‌هایی را که بخواهیم تا مدت معینی در رحم (مادران) قرار می‌دهیم؛ (و آنچه را بخواهیم ساقط می‌کنیم؛) بعد شما را بصورت طفل بیرون می‌آوریم؛ سپس هدف این است که به حد رشد و بلوغ خویش برسید. در این میان بعضی از شما می‌میرند؛ و بعضی آن قدر عمر می‌کنند که به بدترین مرحله زندگی (و پیری) می‌رسند؛ آنچنان که بعد از علم و آگاهی، چیزی نمی‌دانند!» (حج: ۵)

بناغلی تره کی! زه ستاسو پر دغه حالت خورا خواشینۍ یم، مور په دې هیله وو چې په ځینو ملي حقوقي مسایلو کې به تاسو څخه مشوره اخلو خو له بده مرغه چې ستاسو درک، حافظه او تحلیل د منځه تلو په حالت کې دي، خدای تعالی دې شفاء درکړي.

په هغه صورت کې چې تره کی صاحب د دې لیکنې ځواب وړاندې کړي **دویمه برخه** به هم وړاندې شي.

درناوی